

сфері боротьби зі злочинністю в Україні / за ред. В.І. Борисова, В.С. Зеленецького. Харків, 2011. 125-128 с.

3. Караханьян А. К. Проблеми комп'ютеризації розслідування. Актуальні проблеми боротьби із злочинністю: матеріали респ. наук. практ. конф., Єкатеринбург, 1992. 361-363 с.

Рудницька Каріна Генадіївна,
курсантка факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
*Науковий керівник: Плетенець Віктор
Миколайович,* доцент кафедри
криміналістики та домедичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук

ВПЛИВ ПОІНФОРМОВАНІСТІ СЛІДЧОГО НА ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Поінформованість правоохоронців про особу злочинця забезпечує ефективність їх роботи та дає шанс окрім викриття винуватця у вчиненні кримінального правопорушення ще й на успішне його розслідування. Виконання покладених на слідчого повноважень згідно із статтею 40 Кримінального процесуального кодексу України [1] має забезпечити виконання завдань кримінального провадження, визначених статтею 2 цього кодексу, з дотриманням принципів швидкості, повноти та неупередженості. Слідчий, спираючись на інформацію отриману до початку або ж під час допиту, може вибудовувати певний порядок своїх дій та тактику допиту, що допоможе йому у реалізації поставлених задач. Одним з аспектів поінформованості слідчого, якими він може володіти ще до початку проведення слідчих (розшукових) дій, зокрема й допиту полягає у зборі про особу злочинця. Вагомого значення в отриманні відомостей про особу не встановленого злочинця можна отримати зі змісту такого структурного компоненту криміналістичної характеристики окремих видів кримінальних правопорушень, як особа злочинця. Вона, на думку Мельничок В. М. складається з таких елементів, а саме:

1) що містять такі соціально-демографічні ознаки, як соціальне походження й стан, сімейний стан і посада, національна й професійна належність, рівень матеріальної забезпеченості;

2) які визначають рівень розумного розвитку, освітньо-культурний рівень, знання, навички, вміння;

3) до яких входять моральні якості, ціннісні орієнтації й прагнення особистості, її соціальні позиції та зв'язки, інтереси, потреби, схильності, звички;

4) що формують психічні процеси, властивості та стани особистості;

5) що складаються із соціального змісту й прояву таких біофізіологічних ознак, як стать, вік, стан здоров'я, особливості фізичної конституції тощо [2].

Відомості психологічного, демографічного, культурного та інших аспектів, допоможуть сформувати портрет особи, з якою слідчому доведеться проводити слідчі (розшукові) дії. Так, знаючи, що особа раніше притягувалась до кримінальної відповідальності, буде усвідомлювати про: необхідність володіння лексиконом(тюремного жаргону), який ймовірно буде використовувати злочинець; така особа ознайомлена з процедурою проведення слідчих (розшукових) дій, тому правоохоронцям потрібно звернути увагу на необхідність точного виконання кримінально-процесуальних процедур; допитуваний незалежно від свого процесуального статусу(свідок, потерпілий, підозрюваний, обвинувачений, експерт (на стадії судового розгляду) може бути поінформований про роботу правоохоронців, маючи попередній злочинний «досвід». Ці відомості можуть сприяти визначенню напрямків пошуку винуватців, звуження кола запідозрених осіб, зменшення часу на розслідування кримінального правопорушення, прогнозування лінії поведінки учасників при проведенні слідчих (розшукових) дій тощо. На підставі цих даних ступінь можливої помилки слідчого в обранні тактичних прийомів, послідовності їх використання тощо буде зведена до мінімуму. Отримання потрібної інформації під час допиту залежить від двох суб'єктів слідчого та допитуваного. Кваліфікованому слідчому необхідно дотримуватись засад не тільки кримінального провадження, а й принципів допиту, якими є активність, цілеспрямованість, об'єктивність та повнота.

Отже, можна зробити висновок, що проінформованість слідчого має вагоме значення для проведення розслідування взагалі та такої слідчо-розшукової дії як допит. Під поняттям проінформованості слідчого мається на увазі дві складові, з одного боку це його кваліфікація, як правоохоронця, а з іншої інформація якою він користується в ході розслідування провадження. Значну кількість відомостей можна отримати зі змісту особи злочинця як елементу криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень окремого виду. Ці дані можуть сприяти як пошуку ще не встановленого правопорушника так і прогнозуванню його лінії поведінки й захисту під час розслідування взагалі та проведення окремих слідчих (розшукових) дій зокрема. Відповідно, цим даним під час підготовки до проведення окремих слідчих (розшукових) дій має приділятися з боку суб'єктів розслідування належна увага.

Список використаних джерел

1. Кримінально процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

2. Мельничок В. М. Криміналістична характеристика соціально-психологічних ознак особистості злочинця. Юридична Україна. 2008. № 11. С. 97–102.

Сергієнко Марина Сергіївна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
Університету державної фіскальної
служби України

Науковий керівник: Амеліна Анна Сергіївна,
професор кафедри фінансових розслідувань
Університету державної фіскальної служби
України, кандидат юридичних наук, доцент

КРИМІНАЛЬНІ ПРОСТУПКИ: ОСНОВНІ АСПЕКТИ

На сьогодні наша держава Україна активно рухається у напрямку євроінтеграції, тому введення у вітчизняне законодавство новели –кримінального проступку, виступає одним із важливих факторів розвитку національного права. Проте внесення спочатку до процесуальної частини поняття кримінального проступку, а потім лише до матеріальної частини – введення норми до Кримінального кодексу України, створило певні проблеми та прогалини у праві. Тому дослідження кримінальних проступків та їх окремих аспектів є актуальним питанням на сьогодні.

Слід зауважити наявність наукових розробок таких вчених, як Г.П. Власова, К.П. Задоя, В.В. Топчій, М. Хавронюк та інших.

Доцільно зазначити, що процес внесення змін до інституту кримінального правопорушення для нашої держави є позитивним кроком, адже проведення розмежування злочину та кримінального проступку має на меті забезпечення ефективного та оперативного розгляду кримінальних справ.

Слід зауважити, що на сьогодні у КК України законодавець ввів такі поняття, як: «кримінальне правопорушення», визначення якого подано у ч. 1 ст. 11 КК України, «злочин» та «кримінальний проступок».

Ведення вищезазначених понять мають суттєве значення як у кримінальному, так і кримінально-процесуальному праві. Кримінальне правопорушення виступає тим поняттям злочину та кримінального проступку, яке при здійсненні кваліфікації діяння за КК України має суттєве значення, оскільки необхідно визначити чи вчинила винна особа кримінальний проступок, передбачений ч. 1 ст. 185 КК України, чи злочин (частини 2-5 ст. 185 КК відповідно). Тому що у майбутньому все це вплине на кримінально-правові наслідки